

ÅRSPLAN 2022-23

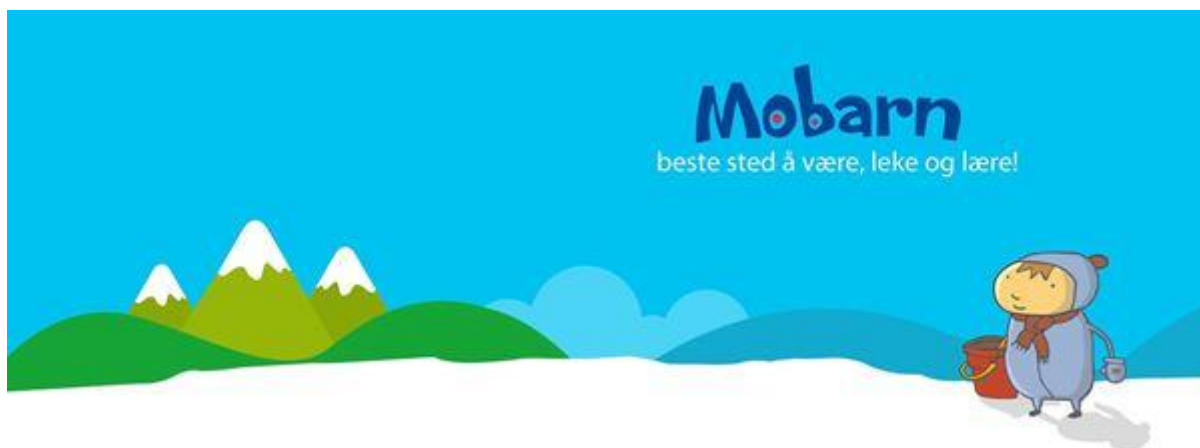
Mobarn Hauglia barnehage

Innhold

Litt om oss i Mobarn Hauglia barnehage.....	3
Personalet for barnehageåret 2022/23:.....	3
Styringsdokumenter og verdigrunnlag.....	4
Våre viktigste styringsdokumenter.....	4
Voksenrollen.....	5
Planlegging, dokumentasjon og vurdering.....	6
Pedagogisk dokumentasjon som verktøy.....	6
Kidplan.....	8
Samarbeid mellom hjem og barnehage.....	9
Tverrfaglig samarbeid.....	10
Våre satsingsområder.....	11
Miljøarbeid – Bærekraftig utvikling - Miljøfyrtårn.....	11
Felles satsingsområder for barnehagene i Hustadvika kommune – Langsiktig kompetanseplan.....	12
Måltid.....	12
Barns medvirkning – Reggio Emilia inspirert.....	13
Barnehagens arbeid med å fremme et inkluderende miljø og forebygge mobbing.....	14
Livsmestring og psykisk helse.....	15
Årlige aktiviteter.....	19
Skolestarterne.....	21
Overgang barnehage og skole/SFO.....	21
De 7 fagområdene i Rammeplanen.....	22
Kommunikasjon, språk og tekst.....	22
Kropp, bevegelse, mat og helse.....	23
Kunst, kultur og kreativitet.....	24
Natur, miljø og teknologi.....	25
Antall, rom og form.....	26
Etikk, religion og filosofi.....	27
Nærmiljø og samfunn.....	28
Årshjul og tradisjoner.....	29

Litt om oss i Mobarn Hauglia barnehage

Mobarn Hauglia barnehage er en av Mobarns 12 barnehager. Mobarn er et samvirkeforetak, og jobber for å fremme medlemmenes interesse: høy kvalitet i barnehagene våre. Mobarn har lang erfaring med barnehagedrift, og jobber kontinuerlig med å være det beste stedet å være, leke og lære.

Vår barnehage består av to avdelinger: Høgheia og Lågheia. Vi er for tiden organisert i aldersinndelte avdelinger. Høgheia er småbarnsavdeling (0-3 år) og Lågheia er storbarnsavdeling (3-6 år).

Personalet i vår barnehage har høy kompetanse og erfaring. Vi har et motivert personale som setter barna først.

Personalet for barnehageåret 2022/23:

Styrer: Solrunn Svenøy. 60% administrasjon og 40% pedagog på avdeling Lågheia.

Høgheia: Pedagogisk leder Brit Hollingsæter, Barnehagelærer Elèn R. Solli, Fagarbeider Rita N. Rød, Assistent Cathrine Løkhaug.

Lågheia: Pedagogisk leder Maria H. Groven, Barnehagelærer Marte Horsgård (konstituert), Fagarbeider Reidun Sylte, Fagarbeider Åse Kari Sporsheim og Assistent Cathrine Løkhaug.

Mer informasjon om barnehagen finnes på vår hjemmeside:

www.hauglia.mobarn.no

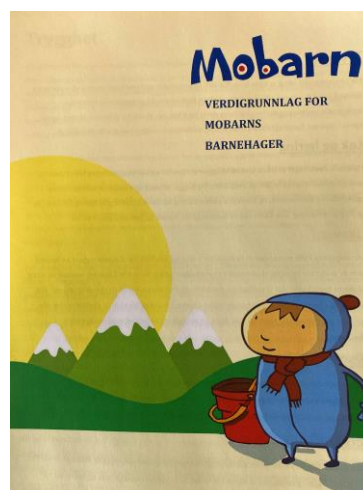
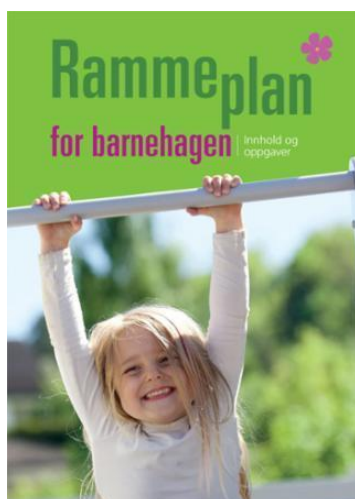
Styringsdokumenter og verdigrunnlag

Våre viktigste styringsdokumenter er:

Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagen. Vår årsplan er utarbeidet med utgangspunkt i disse styringsdokumentene. Årsplanen er først og fremst et arbeidsredskap for personalet i barnehagen, men er også et nyttig dokument for foreldre og andre interessenter.

Andre styringsdokumenter for vår barnehage:

- Barnehagens vedtekter
- Verdigrunnlag for Mobarns barnehager
- Ansattes stillingsinstruks
- PBL Mentor HMS

Mobarns 12 barnehager har utarbeidet et felles verdigrunnlag som skal synliggjøre kvaliteten i våre barnehager: **Trygghet, lek og læring, likeverd, livsmestring og bærekraft – I Mobarns barnehager er alle inkludert!**

Voksenrollen

Rammeplanen for barnehagen er tydelig på hva **personalet skal** i forhold til barnehagens pedagogiske innhold og verdigrunnlag.

I vår barnehage har vi voksne som er til stede for barna med både hjerte, kropp og hode. Vi er gode omsorgsfulle voksne som ser hvert enkelt barn, og har fokus på å skape gode relasjoner.

Vi er trygge og forutsigbare voksne for barna. Barna skal føle seg trygge på å bli møtt på en god måte når de har behov for voksenstøtte i lek, måltid, samling, påkledning og overgangssituasjoner. De voksne er gode veiledere og rollemodeller for barna, og er bevisste sine holdninger og væremåte i møte med andre.

De voksne er barnehagens viktigste ressurs!

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes (jfr. Rammeplan for barnehagen kap.7). Planleggingen skal blant annet baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre, og vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalet tar del i. Det skal danne et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring. Personalet skal også kunne lære av egen praksis og bidra til å utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet. Rammeplanen sier også at dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Pedagogisk dokumentasjon som verktøy

I vår barnehage benytter vi pedagogisk dokumentasjon som et verktøy for refleksjon, vurdering og planlegging.

Vi dokumenterer i like stor grad som vi planlegger. Vi dokumenterer pedagogiske prosesser gjennom månedsbrev og dokumentasjon av prosjektarbeid.

Månedsbrev

Hver måned vil pedagogene legge ut et månedsbrev på Kidplan. Månedsbrevet er basert på avdelingens observasjoner, refleksjoner og evalueringer av måneden som har gått. Hva har vi gjort? Hvordan fungerte det? Hvor vil vi nå? Hvorfor? Alle ansatte skal delta i arbeidet med å observere, reflektere og evaluere.

Prosjektarbeid

Vi arbeider **prosjekterende**. Det vil si at vi undersøker og utforsker. Når vi arbeider med et prosjekt, vet vi ikke på forhånd hva barna vil lære. Vi vil likevel ha en retning for arbeidet, hva det skal dreie seg om når vi starter et prosjekt. Valg av prosjektarbeid vil være basert på observasjoner av hva barna er opptatt av. I vårt arbeid med prosjekter vil det være tre pedagoger: barna, personalet og de fysiske omgivelsene (rommet og materialene).

Prosessvegg

Avdelingene lager en prosessvegg, hvor barnas læringsprosesser og undringer synliggjøres.

Prosessveggen vil være et viktig verktøy for å holde tråden og skape sammenhenger for barna gjennom bilder, felles refleksjoner og gjenkalling.

Når prosjektarbeidet er avsluttet skal avdelingene ordne en digital oppsummering på Kidplan som viser gangen i arbeidet fra start til slutt.

Kidplan

Som foresatte i Mobarn Hauglia barnehage får man all informasjon samlet på ett sted, rett på mobilen, i mobilappen Kidplan. Her finner man alt fra månedsplaner, aktiviteter, bilder, dagen i dag, sovetider og nyhetsbrev. Her kan man med få tastetrykk registrere barnas fravær eller sende beskjer til barnehagen.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.

Vi vil ha en god dialog med dere foreldre, vi skal informere og støtte hverandre med barnets beste som mål. Vi ønsker aktiv foreldredeltagelse velkommen i planlegging og evaluering av vårt pedagogiske innhold, gjennom deltagelse i barnehagens samarbeidsutvalg, på foreldremøter og i formelle og uformelle samtaler med personalet. Vi skal jobbe for å få til et nært og konstruktivt samarbeid gjennom:

- Foreldremøte på høsten.
- Vi tilbyr to foreldresamtaler i løpe av året. Ved behov setter vi av tid til flere samtaler.
- Samtaler ved henting og bringing.
- Vi har ulike foreldrearrangement gjennom året; Lucia-frokost, dugnad og sommerfest.

Tverrfaglig samarbeid

Når foresatte, styrer og pedagogisk leder vurderer at det er behov for ekstra oppfølging i forhold til et barn, kan barnehagen i samarbeid med foresatte kontakte andre instanser med spesialkompetanse. En slik instans kan være Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), logoped, fysioterapeut, helsestasjon, spesialpedagog, skole, barnevernstjeneste, Barnehuset i Ålesund, fastlege, bare- og ungdomspsykiatrien (BUB).

Barnehagen kan ikke innlede samarbeid eller utlevere personopplysninger om enkelt barn til andre instanser uten at foresatte har gitt samtykke til dette. Eneste unntak er når barnehagen har opplysningsplikt jf. Barnehageloven § 22.

Andre samarbeidspartnere

- Andre barnehager og skoler
- Dronning Mauds Minne Høgskole og Høgskolen i Volda
- Fræna videregående skole

Våre satsingsområder

Miljøarbeid – Bærekraftig utvikling - Miljøfyrtårn

Mobarns barnehager er miljøbarnehager og er sertifisert som Miljøfyrtårn.

Miljøfyrtårn er et anerkjent og effektivt verktøy for sertifisering og miljøledelse, som hjelper virksomheter å lykkes med grønn omstilling.

Gjennom et digitalt system får virksomheter konkrete verktøy for å jobbe målrettet med å forbedre sine miljøprestasjoner innen områdene arbeidsmiljø, avfallshåndtering, energibruk, innkjøp og transport. Dette gir virksomheter gode forutsetninger for å bidra til å oppnå flere av FNs bærekrafts mål.

Dette krever at vi i Mobarn Hauglia barnehage er miljøbevisste. Vi skal redusere forbruk, søppelmengde og energi-forbruk. Samtidig skal vi:

- Gjøre barna bevisst på å ta vare på miljøet
- Ha en fast tur-dag i uken
- Ha vår egen skog som vi tar vare på
- Barn og voksne bruker matboks
- Barna kildesorterer, og vi jobber for å redusere søppelmengden
- Vi er bevisste ved innkjøp: Unngår giftstoffer i leker, vurderer behovet og bruker helst miljøsertifiserte leverandører.
- Nytt av året er at vi tilbyr appen La Vandre til foreldrene i barnehagen og på den måten tilrettelegger vi for enkelt og effektivt gjenbruk. Les mer om La Vandre her: <https://www.lavandre.no/>

Felles satsingsområder for barnehagene i Hustadvika kommune – Langsiktig kompetanseplan

Med utgangspunkt i Barnehaageloven §2 har barnehagesektoren i Hustadvika kommune laget en kompetanseplan hvor formålet er å skape en plan for alle barnehagene i kommunen, både private og kommunale. Den skal være et felles verktøy som sikrer kravene og samfunnsmandatet til barnehagene.

Satsingsområder for 2020-23 er:

- Trygghetssirkelen/COS-P
- Sosial kompetanse
- Livsmestring og psykisk helse
- Inkluderende barnehagemiljø
- Vold i nære relasjoner

Måltid

I vår barnehage jobber vi for at måltidet blir en arena for språktrening, selvstendighetstrening, sosial kompetanse og matglede.

Vi har varm lunsj to dager i uken, levert ferdig laget av Matibox AS.

Gode kostholdsvaner i tidlige barneår kan medvirke til gode matvaner senere i livet. Et sunt, variert og smakfullt kosthold er også en god forutsetning for utvikling læring og trivsel hos barn og unge. Derfor er dette ett viktig fokusområde for oss i Mobarn Hauglia barnehage.

Barns medvirkning – Reggio Emilia inspirert

«Reggio Emilias tilnærming til pedagogikk er forankret i en dyp respekt for barnet. Pedagogene er overbevist om at alle barn er født intelligente og med en sterk drivkraft til å utforske verden. De har tro på menneskers muligheter, og legger vekt på solidaritet, samarbeid og kritisk tenkning som utgangspunkt for en verden med dype demokratiske verdier. Det pedagogiske grunnsynet bygger på at hvert enkelt individ - sammen med andre - konstruerer egen og felles kunnskap og kultur. Med et demokratisk fellesskap som ideal, ønskes ulike syn velkommen fordi møter mellom ulikheter bidrar til utvikling av nye kunnskaper. Reggio Emilias tilnærming til pedagogikk kan derfor knyttes til en sosiokulturell eller sosialkonstruksjonistisk kunnskapstradisjon. Barnet ses altså som et selvstendig og aktivt individ med ønsker om og evne til samhandling, læring og omsorg for andre.

For å komme nærmere barns måter å være og lære på, har pedagogene i Reggio Emilia utviklet et pedagogisk verktøy som med tiden har blitt kjent som pedagogisk dokumentasjon. Pedagogisk dokumentasjon forutsetter en observerende pedagog som lytter til barns hundre språk. Dette er en prosjekterende arbeidsmåte som motsetter seg kategorisering og reproduksjon som utgangspunkt for læring. Viktige momenter i denne arbeidsmåten er observasjon, dokumentasjon, delingskultur, refleksjon og valg for videre arbeid.» (<http://www.reggioemilia.no/>)

I vår barnehage vil arbeidet være inspirert av Reggio Emilia pedagogikken, og personalets arbeid med barns medvirkning og pedagogisk dokumentasjon vil være ett av våre satsningsområder.

Barnehagens arbeid med å fremme et inkluderende miljø og forebygge mobbing

Mobarn har utarbeidet en plan for å fremme et godt psykososialt miljø i Mobarns barnehager – handlingsplan mot mobbing.

Barnehagen skal være et godt sted hvor barna skal få leke og utvikle seg i et positivt fellesskap, og i et trygt og inkluderende miljø. Mobarn har nulltoleranse mot mobbing, og skal ha et respektfullt og inkluderende miljø hvor alle barn skal føle seg trygge og ivaretatt både psykisk og fysisk. Mobarns handlingsplan mot mobbing synliggjør vårt arbeid for forebygging av mobbing, og hvordan våre barnehager arbeider for å skape inkluderende og gode læringsmiljø. For et helhetlig og systematisk arbeid med barnehagemiljø har Mobarn valgt en 3-delning av arbeid og målsetning i tråd med grunnlagsdokument for arbeid med barnehagemiljø, skolemiljø, mobbing og andre krenkelser (Utdanningsdirektoratet, 2017, s.11)

Mål som ligger til grunn for Mobarns handlingsplan mot mobbing:

1. Å skape et trygt og godt miljø i barnehagen (universelle tiltak)
2. Å forebygge mobbing og andre krenkelser (mobbeforebyggende tiltak)
3. Å håndtere mobbing og andre krenkelser når det oppstår (fange opp, stoppe, følge opp)

Handlingsplanens hensikt er både som internt verktøy for alle Mobarns ansatte, men også som dokumentasjon til foreldre og eksterne samarbeidsorganer. Handlingsplanen mot mobbing skal implementeres i Mobarns HMS-system, og våre ansatte skal kjenne til og arbeide etter handlingsplanen. Den ligger også tilgjengelig på hjemmesiden vår.

Livsmestring og psykisk helse

Kvalitetsutviklingsarbeid i Mobarn

Mobarn vil denne høsten starte et kvalitetsutviklingsarbeid med mål om at alle Mobarns barnehager skal være psykisk helsefremmende barnehager. Dette skjer i samarbeid med STYD, og kan ses i sammenheng med arbeidet med livsmestring og psykisk helse i REKOMP.

Våren 2017 startet Styd kommunikasjon på et treårig forskningsprosjekt med tittelen: Psykisk helsefremmende mennesker og miljøer- opplevelser av sammenheng. Barnehagen er en svært viktig arena for å danne et sterkt grunnlag for god psykisk helse.

Dette arbeidet resulterte i boka: «Barn er budbringere - en veiviser til psykisk helsefremmende barnehager». Med utgangspunkt i denne boka, har STYD utviklet et digitalt verktøy som skal hjelpe ansatte i barnehager til å arbeide systematisk med barns psykiske helse. Det digitale verktøyet fungerer som et dokumentasjonssystem. Ved å ta teoribok, sjekklister og digital håndbok i bruk kan barnehagene tilpasse og etablere egne mål og rutiner i samsvar med lovgivning, kommunens egne bestemmelser og oppdatert kunnskapsgrunnlag på området.

Arbeidet skal først forankres hos alle styrerne i Mobarn og det vil bli arrangert en felles fagdag for styrerne i løpet av høsten.

Les mer om dette på:

<https://www.styd.no/psykisk-helse>

STYD
STOLT & YDMYK

REKOMP – Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehagen

Regional kompetanseutvikling skal bidra til at barnehagene i romsdalsregionen utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling.

Kunnskapsnett Romsdal har utarbeidet en felles prosjektplan og startet barnehagebasert utviklingsarbeid høsten 2021 i samarbeid med Høgskolen i Volda. Barnehagene i Hustadvika har valgt psykososialt barnehagemiljø/livsmestring som tema, og vi vil fortsette med utviklingsarbeidet dette barnehageåret i henhold til prosjektplan.

Utviklingsarbeidet kan visualiseres slik:

Organisering

Organisering i kommunen

Utviklingsstrategi

Mobarn Hauglia barnehage har jobbet med følgende problemstilling:

«Hvordan kan arbeid med pedagogisk dokumentasjon fremme et godt psykososialt læringsmiljø?».

Etter å ha jobbet med denne problemstillingen i en periode, har vi valgt å spisse den litt, og vår problemstilling blir nå:

«Hvordan kan tilrettelegging av det fysiske miljøet bidra til lek og vennskap i barnehagen?».

Robuste barn

Å styrke barnas robusthet er viktig for barnets livsmestring både nå og senere i livet. Å være robust betyr å ha motstandskraft, kunne holde ut, si i fra og gjøre motstand, men også høre på egne følelser og kjenne egen sårbarhet.

P.S. Jørgensen er blant annet professor ved universitetet i Århus og sier at å styrke barnas robusthet vil si å gi dem en indre struktur, en indre tro på at de har en identitet; at de er den samme selv om alt forandrer seg, og gi barnet troen på at det er noe verdt. Den indre strukturen får barna fra den ytre sosiale strukturen, den internaliseres, påpeker Jørgensen.

Han sier det er fire ting som kan styrke barnas robusthet.

1. Å fastholde normer og rammer for barna, som å si at «her i huset hjelper alle til med å ta av bordet».
2. Å involvere barna og gi dem eierskap til det dere gjør.
3. Å fokusere på prosessen mer enn resultatet.
4. Nærvær, og selv ta del i prosessen med barna og møte deres følelser.

– På denne måten oppdager barnet at det kan holde ut, får tro på seg selv, at de har ressurser og kan sette seg mål og nå det, men lærer også å takle nederlag og frustrasjon, sier Jørgensen.

I vår barnehage vil vi jobbe med å styrke barnas robusthet!

Årlige aktiviteter

Trafikkopplæring

Vi jobber med trafiksikkerhet gjennom hele året ut ifra hvilket tema som er aktuelt i forhold til årstiden. For eksempel «bruk av refleks» på høsten osv.

De voksne skal være gode rollemodeller og tenke/formidle trafiksikkerhet når vi er ute på tur.

Barnehagen har valgt å bruke «Naffen» fra NAF som et hjelpemiddel i arbeidet med trafiksikkerhet. Boksen inneholder pedagogisk forankret trafikkopplæring som spiller på lag med Rammeplanen, slik at barnehagen får et relevant faglig supplement som kommer personalet og barna til gode.

Se www.naf.no for mer informasjon.

Brannvernoplæring

Vi vil bruke brannbamsen Bjørnis som et pedagogisk verktøy for å gjøre barn og voksne mer bevisste på brannvernarbeid.

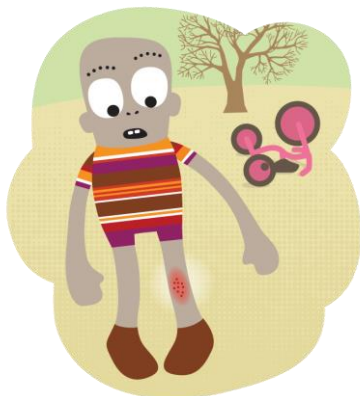
Se www.brannvernuka.no og www.brannbamsen.no for mer informasjon.

Førstehjelp

Henry – førstehjelp for barnehagebarn er et pedagogisk læringsopplegg utviklet for barn mellom 3-6 år. Målet er å lære de eldste barna i barnehagen om førstehjelp.

Se <https://www.rodekors.no/tilbudene/henry---forstehjelp-for-barnehagebarn/> for mer informasjon.

Skolestarterne

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen, jf. Rammeplanen.

Det er mange forventninger knyttet til det å bli skolestarter. De har endelig blitt de største i barnehagen! Skolestarterne får være med på nye og spennende aktiviteter som er beholdt bare de, men de blir også møtt med nye krav fra omgivelsene. Skolestartergruppen gir muligheter for å videreutvikle selvstendighetstrening, både sosialt og motorisk. Gjennom turer og tilrettelagt opplegg blir gruppefølelsen styrket, samtidig som de får utviklet seg som selvstendige individer. Det vil bli utarbeidet egne halvårsplaner for skolestarterne.

Overgang barnehage og skole/SFO

Barnehagene og skolene i Hustadvika kommune har utarbeidet en prosedyre for overgang mellom barnehage og skole/SFO (jfr. Lov om barnehager §2a). Barnehagene og skolene har felles rutiner for å sikre et godt samarbeid om overgangen. Alle barn i Hustadvika skal møtes av en skole som bygger videre på det barnet har med seg av lærdom og kunnskap fra barnehagen. Dette er med på å legge grunnlaget for en trygg skolestart for alle barn i kommunen. For at skolen og SFO skal kunne legge best mulig til rette for enkeltbarnet, er det viktig at skolen og SFO får god informasjon fra barnehagen om hva barnet mestrer, og hva det eventuelt trenger ekstra hjelp til.

De 7 fagområdene i Rammeplanen

Kommunikasjon, språk og tekst

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.

BARNA SKAL:	
0-3 år	3-6 år
Oppleve felles mening i samspill og kommunikasjon	Kunne ha en samtale over flere replikkvekslinger
Utvikle en begynnende begrepsforståelse	Tilegne seg et variert ordforråd
Kunne sette ord på følelser og behov	Bruke språket som kommunikasjon
Bli kjent med enkle eventyr og fortellinger gjennom ulike formidlingsmåter	Mer avanserte historier og fortellinger som inspirasjon til fabulering og nyskapning
Samtaler om opplevelser	Utvikle interesse for å lytte til andres fortellinger
Lytt og utforske rim, rytme, tall og ord	Leke, improvisere og eksperimentere med rim, rytme, tall og ord.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.

BARNA SKAL:	
0-3 år	3-6 år
Utvikle gode rutiner for hygiene	Få forståelse for viktigheten av hygieniske rutiner
Tilegne seg gode vaner i forhold til hvile	Få muligheten til ro og hvile i løpet av dagen
Bli kjent med egen kropp, sanser og følelser	Utvikle kunnskap om kropp, sanser og følelser. Ha og vise respekt for egen og andres kropp
Få kjennskap til ulike mat og næring	Få innsikt i matens opprinnelse og hvordan sunn mat bidrar til god helse
Erfare og mestre grunnleggende motoriske ferdigheter	Videreutvikle motoriske ferdigheter og fysiske egenskaper
Oppleve glede, trivsel og få begynnende erfaring med uteliv i variert vær og til alle årstider	Få erfaring med ulike måter å bruke kroppen på i varierte fysiske miljøer.
Utvikle begynnende selvstendighet ved måltid og påkledning	Mestre selvstendighet ved måltid og påkledning

Kunst, kultur og kreativitet

Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. Barnehagen skal legge til rette for samhørighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk. Fagområdet omhandler uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design.

BARNA SKAL:	
0-3 år	3-6 år
Oppleve sang, dans og bevegelse	Uttrykke seg gjennom musikk, dans, drama og annen skapende virksomhet.
Være lydhøre, anerkjenne og imøtekomme barns egen tradisjonskultur og barnekultur	Være lydhøre, anerkjenne og imøtekomme barns egen tradisjonskultur og barnekultur
Sanse, utforske farger, formingsmaterialer og teknikker	Bruker ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk
Erfare kunstneriske uttrykk gjennom litteratur, bilder og forestillinger	Bruke kulturelle institusjoner i nærmiljøet, som; bibliotek, kino og teater.

Natur, miljø og teknologi

Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider.

BARNA SKAL:	
0-3 år	3-6 år
Få varierte opplevelser ute gjennom hele året.	Få varierte naturopplevelser i ulike turområder
Bli introdusert for kildesortering	Økt kunnskap om kildesortering
Oppleve naturen og undring over naturens mangfoldighet	Få økt artskunnskap og viten om ulike naturfenomen
laktt, undre seg og eksperimentere	Eksperimentere, systematisere, beskrive og samtale om fenomener i nærmiljøet

Antall, rom og form

Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet.

Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.

BARNA SKAL:	
0-3 år	3-6 år
Få utforske og leke med tall og former	Leke med tall, og erfare sammenhenger mellom antall og mengder
Bli kjent med størrelser, rom og omgivelser	Bli kjent i ulike omgivelser, og få erfaring med å orientere seg i nærmiljøet
Få erfaring med sortering og grunnleggende begrep	Utvikle forståelse for mengde, antall, sortering og geometriske former.

Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger. Fagområdet retter særlig oppmerksomhet mot barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livssynsmangfold

BARNA SKAL:	
0-3 år	3-6 år
Lære å ta hensyn til hverandre og vise empati	Bli bevisst på at egne handlinger påvirker andre
Oppleve fellesskap og det å være en del av en gruppe	Får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på
Få begynnende erfaring med å se likheter og ulikheter i et fellesskap	Utvikle toleranse og respekt for hverandre
	Få kjennskap til kristne høytider og tradisjoner knyttet til religioner og livssyn representert i barnehagen.

Nærmiljø og samfunn

Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.

BARNA SKAL:	
0-3 år	3-6 år
Få mulighet til å medvirke i egen hverdag og påvirke fellesskapet	Utvikle egne evner til påvirkning og deltakelse i samfunnet
Få erfare at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse.	Utvikle respekt for hverandres innspill, tanker og ideer knyttet til fellesskapet. Vi etterspør barns meninger og ideer for å styrke deres påvirkning i barnehagens felleskap.
Barna skal bli kjent med sitt nærmiljø gjennom opplevelser og aktiviteter.	Få kjennskap og erfaringer til samfunnet, lokalhistorie, institusjoner og steder i nærmiljøet.
	Gi barna begynnende kjennskap til betydningen av menneskerettighetene gjennom FNs barnekonvensjon.
	Bli kjent med at samene er Norges urfolk, og få kjennskap til samisk kultur.

Årshjul og tradisjoner

Måned	Tema	Aktiviteter	Miljøfyrtårn	Dato å merke seg for foreldre
August	Tilvenning/oppstart		Kontinuerlig fokus på kildesortering	Planleggingsdag 15 august – barnehagen er stengt.
September	Prosjektarbeid ut ifra barnas behov og interesse.	Brannvernuke i uke 38. Opplæring med Brannbamsen Bjørnis.	Høsting av frukt og poteter.	Felles foreldremøte
Oktober	Prosjektarbeid ut ifra barnas behov og interesse.	Trafikkopplæring med Naffen 24 okt. – Vi markerer FN dagen med fokus på barns rettigheter.		Foreldresamtaler fra midten av okt. Planleggingsdag 10 okt. barnehagen er stengt.
November	Prosjektarbeid ut ifra barnas behov og interesse.			Vi deler ut lapper for juleferien 14.11 med svarfrist 18.11.
Desember	Jul og juleforberedelser	30 november: Vi baker kakemenn. Mandag 12 desember: Vi baker lussekatter Fredag 16 desember: Nissefest for barn og personale.		13 desember: Foreldrekafe med Luciamarkering. 26 desember: barnehagen er stengt.

Måned	Tema	Aktiviteter	Miljøfyrtårn	Dato å merke seg for foreldre
Januar	Prosjektarbeid ut ifra barnas behov og interesse.	Henry førstehjelp		Planleggingsdag 2 januar – barnehagen er stengt.
Februar	Prosjektarbeid ut ifra barnas behov og interesse.	18 februar: Karneval		
Mars	Prosjektarbeid ut ifra barnas behov og interesse.		Vi sår og planter til å sette ut i kjøkkenhagen vår. Vi har fokus på matsvinn.	Foreldresamtaler Vi deler ut lapper for påskeferien 6. mars med svarfrist 10 mars.
April	Påske Prosjektarbeid ut ifra barnas behov og interesse	8 april: Påskelunsj for barn og personale.		5 april – barnehagen stenger kl. 12.00 Vi deler ut lapper for sommerferien 17 april med svarfrist 21 april. Dugnad 26 april fra kl. 16-18
Mai	Prosjektarbeid ut ifra barnas behov og interesse.	16 mai: Vi markerer Norges grunnlovsdag 17 mai.	Vi rydder søppel i nærmiljøet før 17 mai.	Planleggingsdag 19 mai – barnehagen er stengt.
Juni	Utelek			Sommerfest 1 juni fra kl. 16-18 Avslutning skolestarterne 8 juni.
Juli	Sommerbarnehage			

Mobarn Hauglia barnehage er aktiv, glad og fargerik!

Kontaktinformasjon

Styrer: Solrunn Svenøy, Tlf.: 40 01 61 30, E-post: hauglia@mobarn.no

Lågheia: Pedagogisk leder Maria H. Groven Tlf.: 96 09 86 75, E-post:
hauglia.laagheia@mobarn.no

Høgheia: Pedagogisk leder Brit Hollingsæter, Tlf. 96 09 86 76, E-post:
hauglia.hogheia@mobarn.no